

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Prototereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Trei probleme mari	Redacția.	Subiecte pentru conferințe.
Un cuvânt omagial	Pr. Dom. N. Ionescu.	Problema capelelor universitare . Fl. Mureșanu.
În fața Altarului	Pr. Ion Gorun.	Cronică.
Conferința preoțească a tr. Câmpeni	Pr. D. Dragomir.	Bibliografie.
		Comunicate oficiale.

TREI PROBLEME MARI

După încheierea numărului trecut ne-a sosit știrea prin ziare, că arhiepiscopia, facultatea de teologie, preoțimea, societățile clericale și seminariile din București, au sărbătorit pe *Î. P. Sf. Patriarch*, în ziua de Anul nou, după masă, prezentându-i cele mai sincere omagii și laudând bogata activitate a *I. P. Sf. Sale*, desfășurată timp de 10 ani. Cuvântători au fost *P. Sf. Lor* arhieriei *Platon Ciosu* și *Titu Simedrea*, apoi *pr. ec. I. Popescu-Mălăești*, *pr. Parthenie*, *Dr. Ion Mateiu* și *prof. I. Popescu-Pasărea*.

În răspunsul ce l-a dat *Î. P. Sf. Sa* a spus și următoarele:

„Să nu credeți că prin cecece am înfăptuit, în cei zece ani de păstorie, s'ar fi terminat programul vast al activității noastre. Mai am câteva dorinți mari de îndeplinit și anume *trecerea învățământului teologic sub conducerea efectivă a bisericii*, spre a putea pregăti pe viitorii preoți în spiritul creștin și aspirațiunile religioase ale bisericii noastre, care, mai ales prin preoții capitalei, a dus la o frumoasă înviere a acestor idealuri.

Apoi aș dori să văd *un mare organ de știință teologică*, care concentrând în jurul lui pe toți învățații bisericii noastre, să cultive știința ortodoxă pentru întreg Orientul drept credincios.

O altă dorință a mea este să văd în

traducere românească toată opera Sfinților Părinți și aș simți o mare mângăere ca această operă să fie pusă ca un omagiu al bisericii pe mormântul meu.

Deasemenea e nevoie să avem cât mai curând *o traducere critică a colecției canoanelor bisericii ortodoxe*, pe care ne-o pot da profesorii cunoscători ai limbilor clasice.“

Iată într'adevăr trei probleme mari, dela realizarea cărora va depinde, în bună și simțită parte, întărirea ortodoxiei noastre, prin creșterea în duh bisericesc a doctorilor în teologie, prin adăparea cunoștințelor teologice din studii savante și din scrierile sfinților părinți, talmăcite și re'nviate în limba românească. Sunt probleme nu tocmai greu de realizat. *I. P. Sf. Sa*, ca *Înalt Regent*, are puterea inițierii și îndeplinirii legiuirilor și a altor probleme bisericesti, necesare, așa cum inima *Sa* le dorește.

Facultatea de teologie, cu toată opunerea și autonomia ei, va trebui să revină sub aripa bisericii, chiar în directă dependență, dacă ierarchia bisericască va declara că nu mai hirotonește nici un absolut al ei, până nu este educat așa după cum biserica dorește.

Pentru crearea unui mare organ de știință teologică, credem că este nevoie numai de mijloace materiale și de un director savant, care nu-i tocmai greu de

aflat între atâți profesori de facultate teologică ce-i avem.

Traducerea operelor Sfinților Părinți și a colecției de canoane, poate fi ușor trecută în grija Institutului Biblic, care după cât știm are mijloace bănești suficiente, numai nu știe să le utilizeze. O parte din aceste scrieri sunt deja traduse și trebuiesc numai revăzute și retipărite în edițiuni ieftine. Așa sunt scrierile Sf. Ioan Gură de Aur, cari nu se mai află. Tipografia cărților bisericești poate da contribuția ei de concurs.

Cât despre mijloacele materiale, numai să vrea I. P. Sfințitul Patriarch, află câte voește. Pentru arta și literatura profană, — multă distrugătoare de moravuri, — bugetul țării cheltuește sute de milioane, oare din acestea nu s'ar putea rupe și pentru arta și literatura religioasă măcar câteva procente?

Repețim și susținem că I. P. Sfințitul Patriarch poate să traducă în faptă toate aceste trei probleme mari, ca și altele, ce și-le va mai pune, numai să voiască, căci are și puterea și priceperea să le facă. Mai adăugăm ca bunul Dumnezeu să-i dea sănătate și îndelungare de zile și realizarea lor va fi mai mult decât sigură.

Un cuvânt omagial.

„Graiul Vremii“, organul Asociației Clerului ort. rom., în numărul său de Crăciun, sub semnătura pr. *Dom. N. Ionescu* și cu titlul „*Prea Sfințitul Nicolae Ivan al Clujului*“, a publicat un elogios articol, din care redăm următoarele:

„A venit la Cluj pe tărâm pustiu. Biseriцуța românească de sub coastă, în care nu încap bine șaiszeci de inși, fu rânduită a fi catedrală episcopescă. Dar P. Sf. Nicolae nu știe ce-i odihna. El care contribuise atât de mult la înălțarea frumoasei Catedrale din Sibiu, își puse în gând să facă o catedrală românească și ortodoxă, dacă nu mai mândră decât catedrala catolică, strejuită de riga Mateiaș, măcar îndestul de frumoasă față de lipsa zilelor noastre, de seceta complectă a dărniciei românești și desinteresul față de biserică.

Treceam prin Cluj la doi ani după ce venise aci. Cucerise grădina din fața teatrului național și 'n mijlocul ei pusese temeliea Catedralei. Întreagă grădina era plină de grămezi de material de tot felul.

În șcase luni era ridicat scheletul în beton armat până la bolți. Abia acum îmi putui da seama de marea operă arhitecturală ce avea să se ridice. L-am întâlnit chiar aci între lucrători, să nu-l iai în seamă așa de simplu și modest îmbrăcat, urmărind lucrul. Mi s'a părut că văd reapărând acei mari vlădici de altă dată, ctitori de biserici și de mănăstiri: ctitorul dela Râșca, cel dela Dragomirna, cel dela Turnu și Fedeleșoiu. Era pentru a doua oară.

Pentru prima oară l-am cunoscut la Orăștie, în toamna anului 1913. Era congresul Astrei. Lumea se adunase de prin toate meleagurile Ardealului, dusă de un entuziasm neînțeles, provocat de isbânda ușoară a trupelor noastre, sau mai curând a diplomației noastre în Balcani. Aci se adunaseră și bărbați politici. Și discutând aprins de zilele ce aveau să vină, mai ales că doi membri ai comitetului central al Ligii culturale, Virgil Arion și Delavrancea, erau acolo. Nu știu ce vor fi înțeles cei doi misionari din convorbirile cu frunțașii vieții noastre politice din Ardeal; eu însă știu c'am venit cu mult mai deprimat decât vestea groaznică a prăbușirii lui Vlaicu. Între acei bărbați, cel care mi s'a părut mai cuminte, mai cunoscător al stărilor dela noi, — mai plin de nădejde, — a fost Păr. Nicolae Ivan. Era asesor la Sibiu, dar și vice-președinte al partidului național. Și acum par'că îl auz cum ne povestea că pusese mâna pe una din cele mai de valoare proprietăți ale Arhiepiscopiei din Sibiu. În ciuda Sașilor, cari își puneau unghia în gât când vedeau proprietățile lor intrând în mâna românească, făcuse actul în miez de noapte. — An cu an adăuga o nouă proprietate la zestrea lăsată bisericii de Șaguna. Trebuie să recunoască toți asesorii de atunci încoace, că prin osteneala lor n'au adăugat cu nimic la ceea ce le-a lăsat P. Sf. Nicolae dela Cluj.

Ce are aci la Cluj, se poate vedea la fața locului. Imobilele cucerite, în care se adăpostesc Academia teologică și cancela-

lariile episcopoești, ne pot sta ca o dovadă de extraordinara-i energie.

În țara aceasta așa de puțin darnică față de lucrurile bune, tot ce-a realizat la Cluj, P. Sf. Nicolae Ivan, este într'adevăr o minune.

Noi îi urăm din toată inima să-și vadă Catedrala terminată și împodobită așa cum și-o dorește, pentru scaunul întinerit ce i-a fost încredințat și să conducă eparhia încă mulți ani cu tot aceeași dragoste față de preoți, ce le-a arătat în congresul național bisericesc.

* CUVINTE CĂTRE PREOȚI *

13. În fața Altarului.

„Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne, într' lungime de zile.” Prochinien, Vecernie.

Lumina trupului este ochiul, lumina activității preoțești este biserica. Am zis altă dată, că biserica este adevăratul teren al activității preoțești; aici activitatea noastră se desfășoară în deplina ei splendoare și sfințenie.

Biserica este loc de închinare și loc de propovăduire a cuvântului lui Dumnezeu, dar mai este — și acesta e cel mai important rol al bisericii — lăcașul lui Dumnezeu. Christos cel vecinic viu în Sf. Eucharistie lăcuște într'ânsa, accesibil pentru toți cei-ce doresc să rămână vecinic vii și se apropie de dânsul „cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste”.

După cum spun prea frumoasele rugăciuni dela sf. Liturghie, prea bunul Dumnezeu a binevoit să primească din mâinile noastre, a preoților, sf. jertfă a preacuratului trup și a preacinstului sânge, deși stau înaintea lui „mii de archangeli și zeci de mii de îngeri, cheruvimii cei cu ochi mulți și serafimii cei cu câte șeză aripi”. Vă dați seama de ceea-ce vrea să zică asta? În planul de mântuire a lui Dumnezeu, nouă, preoților ni s'a rezervat un rol mai important chiar decât acela al sf. îngeri. Acela al săvârșirii sf. taine a eucharistiei, care este realitatea mistică a împreunării omului cu Dumnezeu.

În fața altarului, preotul este în deplinitatea slujbei sale de mijlocitor între Dum-

nezeu și oameni. Viața, gândurile, bucuriile și supărările oamenilor, nădejdele acestora le depune la picioarele Stăpânului, iar pe acesta, pe Stăpânul, îl îmbie tuturor aceluia, cari vor să-și învieze forțele morale, adăpându-se din izvorul cel vecinic viu al dumnezeirii. Cine, în lumea aceasta, s'ar putea asemena întru mărire și demnitate, într' foloasele ce le aduce semenilor săi, cu preotul servitor la altar?

Biserica este lăcașul lui Dumnezeu, iar preotul este sufletul bisericii. Prin el trăește, prin el este vie, activă, propovăduitoare, mântuitoare. *Prin el este sfântă.* Fără preot, o biserică poate fi un cap de operă de artă, prin podoabele ei o mărturie vie a sentimentelor de pietate și de jertfă a credincioșilor, dar este mută. De aceea să ne aducem aminte neîncetat de cuvintele pruncului Isus, care a zăbovit peste voința părinților lui în templul lui Solomon: „întru cele ce sunt ale Tatălui meu, se cade să fiu”.

Dar „casei tale se cuvine sfințenie, într' lungime de zile”, zice rugăciunea dela Vecernie. Nu se poate intra acolo ca într'un birou oare-care. Acolo trebuie să intrăm cu mâni curate și — mai ales — cu suflete curate, lăsând înafară de prag nu numai praful de pe încălțăminte, ci toată murdăria ce s'ar fi putut lega de sufletul preotului în învălmășala vieții de toate zilele. În altar se intră cu frică și cu cutremur. Cu sufletul pregătit pentru marea importanță a lucrului ce se săvârșește acolo. Imprejurarea aceasta este punctul de mănecare a ceea ce este tragic în chemarea preoțească, este punctul vulnerabil al acestei chemări.

Căci — adeseori — preotul liturghiesește fără să aibă dispoziția sufletească necesară acestui oficiu. Se vorbește de Sf. Părinți, cari nu se apropiu de sf. masă, decât la mari răstimpuri, când puteau într'adevăr lăpăda ori ce grije lumească, ori ce ispită. Preotul nu poate să-și permită luxul acesta. Pe el îl reclamă la altar necesitățile religioase ale credincioșilor zi de zi, fără considerare la ceea-ce se petrece în sufletul lui muncit de greutățile acestei vieți.

Din motivul acesta, cel mai important lucru în chemarea preoțească, sf. Liturghie,

devine pentru preot, încetul cu încetul, un lucru săvârșit la poruncă, fără devotament, fără însuflețire, de mântuială. Ceca-ce *constitue un sacrilegiu*. Pentru mântuirea credincioșilor, a laicilor, e bine să se știe că starea de păcătoșenie a preotului, până la un grad anume, prevăzut în canoane, nu schimbă caracterul de sfințenie al tainei săvârșite. Dar săvârșirea zilnică a acestui sacrilegiu de preotul constrâns să liturghisească în stare de insuficientă pregătire și dispoziție, lasă urme adânci în sufletul lui, cu vremea imposibil de ascuns și cari se manifestează și în viața din afară de biserică. Indrăznesc să afirm, că aceasta este pricina cea mai principală a acelor regretabile decăderi morale, cari se observă uneori, — har Domnului, destul de rar, — între preoți, pe cari lumea laică nu vrea să le înțeleagă, poate tocmai din motivul, că vrea să scape de răspunderea morală, pentru partea ei de vinovăție. Căci și credincioșii au o însemnată parte de vinovăție; ei ar trebui să facă tot ce le stă în putință spre a-l feri pe preot de grijile mărunte ale traiului, ca să se poată dedica exclusiv slujbei sale.

Dintre toți slujbașii în via Domnului, preotul de mir, parohul modestelor sate, are cea mai grea misiune. El trebuie să fie vecinic la datorie. Călugărul se închide în singurătatea chiliei, spre a rezolva problemele de conștiință, având un ajutor puternic în persoana starețului ori a duhovnicului său. Dar preotul de mir este aproape întregă viața lui singur, avizat numai la propriile lui puteri.

Adecă nu tocmai singur. O zicătoare spune, că unde e pericolul mai mare, acolo e ajutorul mai aproape. Și de preot e, într'adevăr, aproape ajutorul. Pe masa altarului. Tocmai acel altar, de care apropiindu-ne fără sfințenia cuvenită, poate fi cauza morții noastre morale, este pentru noi, preoții, izvor nesecat de noi și noi energii.

Să-l cinstim, deci, după cuviință, îngrijindu-l, curățindu-l, împodobindu-l. Să nu ne apropiem de el fără pregătirea prescrisă de tipicul bisericii și de canoane. O jumătate de ceas, cât necesitează această pregătire, aduce foloase sufletești, cari nu pot fi comparate cu nimic în lu-

mea aceasta. Ea ne ține trează, *activă, conștiința*, singurul îndreptar în complexul de probleme, cari așteaptă să fie rezolvate de modestul preot dela sate. Judecătorul are pe masa de lucru, alături, codul, medicul cartea de rețete, comerciantul regulile contabilității și industriașul știința tehnice, după ce să se îndrepte însă un preot, care trebuie să fie tuturor toate, mai ales după ce au evaporat din capul lui multele puținele cunoștințe teoretice, adunate pe băncile școlii, dacă nu după conștiința lui vecinic trează, că e un urmaș al lui Hristos, că în ori ce împrejurări din viață e dator să se întrebe: ce ar face în locul meu Stăpânul al cărui servitor sunt.

În fața altarului, preoții, să ne aducem aminte de cuvintele stihului: „casei tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile“.

Pr. Ion Goron.

❧	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	❧
---	---	---

Conferința preotească de toamnă a tractului Câmpeni.

Conferința preotească a tractului Câmpeni a fost convocată în comuna *Albac*, în zilele de 7 și 8 Octomvrie 1929.

În preseara zilei de 7-Oct., aproape toți preoții tractului s'au deplasat în comuna *Albac*, dimpreună cu venerabilul și harnicul pâr. protopop Sorin I. Furdui. Ajunși în parohie în spre seară, s'a oficiat vecernia în sobor, iar stranele au fost conduse de preoți. După vecernie ne-am adunat cu toții în școala de stat din loc, unde ni s'au cetit unele acte oficiale venite dela centru.

În ziua următoare s'a celebrat sf. liturgie iar în sobor, și răspunsurile liturgice au fost date parte de preoți, parte de cantorii locului, asistând un număr foarte mare de credincioși, veniți de pe toate dealurile, peste așteptările noastre, fiind mânați numai și numai de dorul de a asculta învățăturile și sfaturile evanghelice ce urmau să se dea.

La priceasnă a predicat preotul din *Certege*, D. Dragomir, explicând pericopa zilei, vorbind despre misiunea apostolilor și a urmașilor lor, a preoților. Arătând ce în-

semnează a fi preot și ce greutate mare apasă pe umerii preotului, misiunea ce o îndeplinește, precum și responsabilitatea ce o are preotul înaintea lui Dumnezeu, arătând și cum trebuiesc cinștiți de oameni, — a fost ascultată cu mare interes de popor și se putea citi de pe fața fiecăruia că e ascultată cu dragostea cuvenită, urmând și efectul dorit.

Incheierea serviciului divin a făcut-o iubitul nostru protopop, prin o cuvântare aleasă, arătând ținta spre care tindem prin venirea noastră în această parohie fruntașe. A urmat un sf. maslu săvârșit în sf. biserică de 7 preoți la 8 bolnavi, care iarăși a avut un foarte bun efect.

Dela sf. biserică, după o gustare luată la epitropul prim, ne-am adunat iarăși la o conferință intimă la școala din loc, unde am pertractat obiectul conferinței: „In ce chip ne putem obișnui să rezolvăm la timp și bine actele oficiale“, precum și critica atât a predicii cât și a serviciului bisericesc.

Fiecare preot a avut conferința în scris și și-au cetit-o aproape toți pe rând. S'a discutat mult asupra acestui obiect și între altele se spunea: că precum un ceasornic nu poate arăta exact timpul, dacă nu toate roțițele din care se compune se învârt în jurul osiei lor în timp egal, tot astfel e și organismul nostru bisericesc, dacă oficiile parohiale nu-și îndeplinesc actele oficiale la timp, atunci nici forurile superioare nu pot lucra, și prin aceasta se împiedecă bunul mers al bisericii, cauzând multe inconveniente și pierderi de tot soiul.

Terminându-se conferința precum și critica serviciului divin, la care au luat parte diferiți preoți, ca Gh. Scrob, Grigorie Nicola, I. Todea și alții, în special I. Todea din Lăpuș, între alte observări, a arătat cum trebuie să se așeze degetele când dăm binecuvântarea, ca din așezarea lor să reiese Is. Hs. Ni. Ca., precum și cum trebuiesc ținute mâinile când spunem: „Sus să avem inimile“ și altele. După acestea tot părintele Todea ne-a cetit diferite peisaje din diferiți scriitori străini, cu conținut religios, din cari cu toții ne-am adăpat sufletește, arătând totodată, că sfinția sa deși e în creerii munților, totuși încontinuu se edifică pe sine și din al său dă și altora.

Terminându-se conferința într'o atmosferă colegială de nedescris, am plecat cu toții spre casă, în uralele poporului care s'a strâns în jurul nostru și care salutându-ne cu dragoste ne urau drum bun.

Deci fiecare cu mângăerea 'n suflet ne-am despărțit spre a ne vedea iarăși în alt loc cu și mai mare succes.

Pr. D. Dragomir.

Subiecte pentru cercurile religioase și conferințele preoțești.

59. Despre creștinismul de astăzi. (Urmare).
60. Cetirea cărților sfinte și a lecturilor bune.
61. Datoria omului de a-și lumina sufletul și foloasele școlai.
62. Despre urâtul obicei al injurăturilor.
63. Rostul evangheliei la formarea individului.
64. Despre relele satelor.
65. Obiceiurile strămoșești și obiceiurile noastre.
66. Scăderi morale din zilele noastre.
67. Ta'na căsătoriei, concubinajul și urmările lui.
68. Creșterea copiilor în spirit religios creștin, spre a fi buni creștini și buni cetățeni.
69. Mama ca educatoare în familie.
70. Rolul bisericii și al școlai în consolidarea neamului nostru.
71. Cum să-și petreacă creștinul timpul iarna spre zidire sufletească și folos material.
72. Cum să-și petreacă timpul, creștinul, sărbătoarea.
73. Despre femeia virtuoaasă.
74. Despre adevăr și minciună.
75. Despre conștiința morală.
76. Trebuințele omului de a învăța carte, foloasele învățaturii.
77. Despre superstiții.
78. Societatea de temperanță.
79. Despre familia creștină și însemnătatea ei.
80. Biserica nu trebuie să fie păraginită și săracă.
81. Infrumșetarea cimitirelor.
82. Datorințele cetățenilor către stat.
83. Ce este statul? Însemnătatea lui morală.
84. Munca și economia.
85. Cooperarea și foloasele ei.
86. Alimentația țărănimii noastre. Cum s'o îndreptăm.
87. Țaranca română și economia casnică.
88. Cultura rațională a pomilor fructiferi.
89. Foloasele stupăritului.
90. Bogățiile și frumșetele Românicii. (Va urma)

*	*	PAGINA	*
*	*	STUDENTILOR ÎN TEOLOGIE	*

Problema capelor universitare.

Când marea sărată a acestei vieți, izbită de viforul vremii, ridică talazuri, călătorul ce în realizarea treptată a spiritualetății universale se află pe bordul vasului plutitor surprins la larg, îndepărtat de razimul țărnelui cucerit, simțind fără să vadă clar limanul victoriei către care se îndreptase, în desnădejdea că nu-l va mai ajunge niciodată, mai are un pas până la dispărare. Caută o bătănie de salvare, dar e atât de nestatornică. Incheeturile i se înmoaie, genunchile se apleacă și căzut la picioarele unui Crist, scoate din adâncul rărunchilor strigătul mântuirii sale, — rugăciunea, — acest tainic ritm ce-l încopceie cu eternul. Ajutorul vine de acolo de sus și el nu întârzie să aducă zorile mântuirii, dacă este cerut cu fierbințeală.

Se pare că în acest senez ne grăiește povestea vasului vieții, ce duce generația postbelică, către limanul menirii ei.

Într'adevăr, reduta întregirii neamului, care a împintinat energiile generațiilor dinainte de războiu, fiind cucerită, marea nesfârșitelor cuceriri deschizându-se în fața noiei generații, au ispitit-o către larg, rupând pe alocurea continuitatea cu țărnel solid al tradiției milenare, plămădită la umbra bisericuțelor ortodoxe. Rezultatul a fost alunecarea ei pe cărări sterpe, lipsite de o călăuză conștientă, lăsată de cele mai multe ori la voia inspirației instinctive.

S'au comis greșeli necesare, dar însfârșit după un sbucium de peste șapte ani, drumul ce trebuie reapucat și continuat s'a cristalizat și lămurit pe dea'ntregul, drumul indicat de Mântuitorul, drumul rugăciunii. Lucrurile mari niciodată nu se săvârșesc fără de divina ei putere.

Actuala generație studiosă, simțind această realitate, simțind nevoia de a se ruga și pe această cale a urca spre ținta finală, a hotărât la congresul dela Craiova, înființarea de capele pe lângă fiecare Universitate.

De această problemă s'a mai ocupat atât Congresul Național Bisericesc în se-

siunea ordinară din Noemvrie a. tr., cât și Sfântul Sinod.

Congresul învita Consiliul Central ca împreună cu Sf. Sinod să ia măsuri pentru la toate Universitățile să se înființeze paraclise sau capele, unde să se facă slujbele religioase în Dumineci, sărbători și zilele naționale.

Spre grăitoare dovadă că studentimea română știe să-și respecte hotărârile, traducându-le în fapte, la București s'a și inaugurat biserica Sf. Anton, din piața de flori, ca biserică studentască.

La Cernăuți și Chișinău, unde sunt centre teologice, primul cu o temeinică tradiție, al doilea cu un mediu de misticism profund, situația acestei chestiuni este excepțional de favorabilă.

Iar la Iași, unde în 1922, Z. Codreanu, pe atunci student, a fost în stare să oprească o jumătate de zi pătrunderea în Universitate, pentru că studenții evrei prin corupere au căutat să treacă peste tradiționala sfeștanie, prin care se deschideau în fiecare an cursurile, — avem deplină încredere că se va rezolvă această chestiune, în modul cel mai demn, așa cum au știut ieșenii să rezolve totdeauna marile probleme.

Care este însă situația la Cluj?

Aici unul din cele patru colțuri ale Universității, îl formează biserica pe vremuri aparținătoare ei, azi cultului romano catolic maghiar, și aceasta dintr'o greșală de tactică.

Această biserică servește și azi drept altar de închinare pentru școalele ungurești confesionale. În fiecare dimineață între orele 7 și 8 întâlnești șiruri șiruri de elevi, cari însoțiți de preoții-profesori, merg să-și facă rugăciunea, trecând pe sub porțile Universității, sfidând studentimea română, care este nevoită să alerge pe la bisericuța din deal ori în alte părți ca să-și facă o închinăciune.

Până când să mai îndurăm această nerușinată sfidare! Să lichidăm odată acest proces. A sosit ceasul al unsprezecelea, ca odată cu inaugurarea capelor la celelalte centre universitare, să treacă și biserica din corpul Universității din Cluj în slujba nevoilor ei spirituale. Trebuie — și să nu

scăpăm și acest ultim moment de corectură a unei greșeli ce nu mai poate fi tolerată — ca în această biserică să răsune în cel mai scurt timp psaltichile ortodoxismului românesc.

Fl. Mureșanu.

CRONICĂ

A. S. R. Principele-Regent Nicolae a fost înaintat la gradul de general de brigadă și contra-amiral,

Biserica din Abrud-sat fiind radical reparată, s'a sfințit Duminică, în 22 Dec. 1929, de către P. On. protopop Petru Popovici al Abrudului, asistat de preoții I. David-Vârtop, Gh. Felea-Ciuruleasa, Gh. Gligor-Cărpiniș și Oct. Oniciu, preotul locului. P. On. protopop în predica rostită a lăudat vrednicia parohienilor, cu ale căror contribuții s'au făcut reparațiile bisericii.

Chestia calendarului îndreptat și acum produce nemulțumiri în unele parohii din Basarabia. În Chișinău s'a ținut o adunare chiar în sala primăriei, unde s'a hotărât revenirea la stilul vechiu. Se vede că agitația aceasta este întreținută de dușmanii noștri, căci nu putem înțelege ca după atâția ani să nu fi putut intra în priceperea credincioșilor din acele părți, röstul îndreptării calendarului și neconfundarea măsurării vremii cu credința.

„Lumina Satelor“ redactată acum de preoții I. Trifa și Gh. Maior, publică următoarea notiță: „În forma ei reorganizată, „Lumina Satelor“ duce acum tot ajutorul de care are lipsă preoțimea noastră în opera de evanghelizare. În forma ei reorganizată „Lumina Satelor“ duce acum și material mai mult din sf. Părinți, istoria bisericii, combaterea sectarismului etc. Acum e rândul preoțimii noastre să-și facă datoria față de năzuințele și jertfele puse în această foaie. Așteptăm deci...“ — Înregistrăm cu bucurie noua haină curată ortodoxă, cu care își îmbracă conținutul „Lumina Satelor“, fapt ce-l vor remarca cu aceeași bucurie și preoții și credincioșii noștri, cetitori, dând sprijin larg acestei foi. Nu înțelegem ce rost are publicația „Oas-

tea Domnului“, care, judecând după cele două numere apărute, vrea să continue vechia „Lumina a Satelor“.

Din Toplița ne vine știrea prin ziarul „Universul“, că interinul primar al comunei, avocatul Moldovan — cel ce ne-a batjocorit biserica, — a fost declarat ca incapabil, într'o ședință a comisiei interinale, pentru atitudinea ce a avut-o în apărarea intereselor școlare comunale. Ne-am așteptat la un sfârșit atât de rușinos, a unui om nevrednic de a ocupa o demnitate, unde se cere și puțină minte, pe lângă diploma de advocaș.

Prefectul județului Mureș a făcut o mare nesocotință, când a necinstit primăria comunei Toplița, cu un astfel de cap care nici de picioare nu-i bun. Cum și-a putut închipui că un negustor de procese, va fi în stare să conducă treburile obștești a unei comune, care are atâtea probleme de soluționat. E un noroc că cei câțiva țărani cu, mintea lor naturală, au descoperit la vreme incapacitatea șefului lor interinul, eliminându-l.

Mulțumită publică. Cu ocazia Sf. Nicolae, Societatea Doamnelor ortodoxe din Cluj, nu au uitat nici de copiii orbi ai Institutului din Cluj. Intelectualii români din Cluj au contribuit din dragă inimă cu cât au putut fiecare, pentru a face bucurie și celor lipsiți de vedere. Dl prof. *Dr. Ion Vască*, decanul Academiei de teologie din Cluj, a binevoit a face colectă în suma de Lei 3365. La această colectă au contribuit cu 200 Lei dna Silviu Dragomir, câte 100 Lei dnele: I. Pușcariu, S. Comșa, V. Bohățiel, F. Ștefănescu-Goangă, S. Mctes, F. Crișan, N. Stanca, E. Tomescu, dir. Hosu, N. Poruțiu, E. Pordea, C. Barbu, N. Bologa, M. Dragomir, O. B., S. Manu, dș. Belu și dnii: Colonel A. Predescu, Dr. I. Gherman, Al. Chiș, N. Chioran, Dr. I. Drăgan, V. Manu și Dr. I. Bologa, iar alții câte 60, 70, 30, 10 și 5 Lei. Societatea „Crucea Roșie“ a binevoit a dona pentru pomul de Crăciun a elevilor orbi, suma de 500 Lei. Direcțiunea Institutului de orbi își exprimă doamnelor și domnilor cari au făcut acest gest, cele mai respectuoase mulțumiri.

❀ **BIBLIOGRAFIE** ❀

„**Studii Teologice**“ este titlul noiei reviste tipărite de profesorii Facultății de Teologie din București. Publicația aceasta trebuie primită cu sinceră bucurie, atât pentru faptul că fiind îngrijită de profesorii unei facultăți teologice, va fi o prețioasă contribuție la adâncirea și lămurirea problemelor teologice peste tot, dar mai ales pentru faptul că-și fixează drept scop special „să scoată la iveală învățătura Bisericii noastre ortodoxe în toate ramurile ei... și să improspăteze în mintea tuturor cari sunt caracterele ortodoxiei, ce o deosebesc de celelalte confesiuni“. Și cum „caracterele ortodoxiei sunt azi atât de puțin cunoscute“, evident apariția acestei reviste are capitală importanță. Numărul prim cuprinde pe aproape 250 pagini documentate articole semnate de prof. Popescu-Mălăești: Cartea Proverbelor lui Solomon; V. Ispir: Ideea de Dumnezeu în Țara Masailor; T. Popescu: Cucerirea Constantinopolului de către Latini ca mijloc de Unire a Bisericilor (sec. XI—XIV); Șerban Ionescu: Considerațiuni critice asupra eticei materialismului economic; P. Vintilescu: Incercări de Istoria Liturghiei; H. Roventza: Limba și stilul Sf. Apostol Pavel; Recenzii. Revista apare de 3 ori pe an. Abonamentul anual 300 Lei. Adresa: Decanatul Facultății de Teologie din București, Palatul Universității.

ob.

❀ **PARTEA OFICIALĂ** ❀

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 8642/1929.

A V I Z

Spre cunoștința generală se publică hotărârea Sf. Sinod Nr. 1072 dela 18 Dec. 1929, de următorul cuprins:

„In temeiul principiului enunțat în art. 196 din Regulamentul de procedură, toate *sentințele* pronunțate din partea instanțelor

judecătorești bisericești, *trebuie să aibă a-probarea chiriarhului și anume*: Episcopul va aproba sentințele Consistorului spiritual eparhial; Mitropolitul pe cele ale Consistorului spiritual metropolitan; iar Patriarhul pe cele ale Consist. spiritual Central.“

Cluj, la 30 Decemvrie 1929.

Consiliul Eparhial.

Nr. 8649—1929.

Comunicat oficial.

Sf. Sinod a adus, în ședința sa din 11 Dec. 1929, următoarea hotărâre:

„Se pune în vedere tuturor preoților, că la săvârșirea căsătoriei religioase, să respecte prevederile regulamentului disciplinar (Art. 52 și 53), adică înainte de săvârșirea căsătoriei să se intereseze de situația civilă a tinerilor și în caz de divorț a unuia dintre ei, să le ceară actul de pronunțarea defacerii căsătoriei religioase de către Chiriarhul locului, fără de care este oprit a le săvârși taina căsătoriei.“

Aceasta se comunică preoțimei noastre spre știre și conformare.

Cluj, la 3 Ianuarie 1930.

Consiliul Eparhial.

Nr. 8611/1929.

Mulțumită publică.

La fondul pentru zidirea Catedralei am mai primit următoarele danii și colecte:

Prefectura județului Cluj	50.000 L.
Municipiul Cluj	20.000 „
Pr. Toma Florea, Tomești-Hunedoara	1.000 „
Ocolul silvic Varatec	860 „
Pr. Ion Fodorean, Valea-Bulzului	545 „
Pr. Teodor Toader, Calata (in acții)	197 „

Total . 72.602 L.

Colecta anterioară . 4,753.891 „

Total general . 4,826.493 L.

Marinimoșilor donatori le exprimăm mulțumita noastră și pe această cale.

Cluj, la 30 Decemvrie 1929.

Consiliul Eparhial.